

Murska Straža

Uredništvo in upravnništvo v Gornji Radgoni,
Spodnji Griz št. 9, pritličje. — Telef. št. 7.

Plača in toži se v Gornji Radgoni.
Izhaja vsak četrtek zjutraj.

Neodvisno glasilo
obmejnih Slovencev

Naročnina znaša za celo leto 42 Din, za pol
leta 21 Din, za četrta leta 11 Din, mesečno 5 Din.
Inserati po dogovoru, sicer pa: mali oglasi
do 20 besed 8 Din, za vsako nadaljnjo besedo
50 p več; vračuni se tudi predpisani davek.

16. številka.

Gornja Radgona, dne 17. aprila 1924.

VI. leto.

Vnadi, da teplano in prezirano
slovensko ljudstvo skoro dočaka
glorijo svojega Vstajenja in Ale-
lujo svoje Svobode želimo vsem
zvestim naročnikom, čitateljem,
prijateljem, inserentom in dopis-
nikom „Murske Straže“

vesele Velikonočne praznike
uredništvo in uprava „M. Straže“.

Naša Velika noč.

„Delajmo z vročim
srcem in hladno glavo,
da mine suženjska noč in
bo novo, sveže jutro po-
zdravilo novo republikansko
pokoljenje, ki bo na svoji
zemlji svoj gospod v repu-
blici Poštenja, v republici
Dela, v republici Prosvete, v
republici Pravice, v republici
Svobode, Bratstva in Ena-
kosti.“ („M. Straža“ 15. številka.)

Velika noč, praznik Vstajenja,
spomin premagane Smrti se zopet
obhaja. Zapeli bodo velikonočni
zvonovi in vse se bo radovalo.
Verno slovensko ljudstvo se veseli
Božične glorijske in Velikonočne
aleluje. Ali njegovo veselje ni
popolno; gospodar praznuje praz-
nike drugače, kakor suženj in
hlapec. Mislim politično, ne versko,
kajti čim globlja je verska po-
globitev, tem mirnejše, tem ve-
selejše je praznovanje praznikov,
vzlasti velikih.

Naš narod, tepen od bičev
korupcije, od škorpjonov krivice
in dvojne mere, bičan z ogrom-
nimi davki in drugimi dajatvami,
vržen v temno ječo suženjstva in
preziranja, zaničevan, kronan s
trnjevo krono od farizejev lastne
krvi in pribit na križ sramote,
leži v grobu centralistične ustave,
— čaka, da pride rešilni dan
njegovega Vstajenja in takrat bo
iz slednje pastirjeve bajtice, iz
kmetij, mlinov in tovarnen zadonela
veličastna Aleluja.

To bo ono jutro, ko mine
suženjska noč in bo novo, sveže
jutro pozdravilo novo republi-
kansko pokoljenje, ki bo na svoji
zemlji svoj gospod!

**1. Republiko Poštenja ho-
čemo!** V dobi korupcije in vlač-
garske politike, v dobi, ko se
ministrom, predsednikom in njih
porodici očita javno korupcija,
(nepoštenost je premil izraz!) ki
ostane nekaznovana, zahtevamo
to. Zločin je vreden kazni. In
uprava države, ki ne kaznuje
lopovskih avantur protežiranih
zločincev v salonski suknji — ni
sposobna, da živi dalje. Taka
uprava je kakor človek brez pljuč.

2. Republiko Dela hočemo!

Današnja doba nas uči, da je
brezdelnost pri revnih slojih velika.
Dovolj je dela, samo družba je
okužena od morale vojnih in se-
danjih verižnikov in špekulantov,
ki v brezdelju pridobivajo bo-
gastvo. V državi je težko zabraniti
brezdelnost, ali deluje se lahko
s polno paro na to, da imej vsak
državljan svoj poklic, s katerim
koristi skupnosti. Naslove kakor
„zasebnik“, „kralj“, „grof“, „ba-
ron“, „rentjer“ itd. je treba iz-
trebiti, ker vsi ti tipi živijo od
ljudskih žuljev in ne store ničesar
dobrega za blagor skupnosti. V
delu je naša rešitev, ne v obupu
in tarnanju. — Poštenemu delu
pošteno plačilo!

**3. Republiko Prosvete ho-
čemo!** — Naš narod ima bo-
dočnost, ima kulturo, književnost
in marsikaj. Prosveto je sedanja
doba vrgla med nepotrebno šaro,
ker hoče neizobraženo, duševno
slepo in gluho množico, ki bi
samo sledila kakor čreda volov
volji pastirjeve gorjače. Ko bi se
vsak vol iz te črede zavedal, da
s samo enim sunkom svojih rogov
lahko prevrže brezsrčnega pre-
tapača in priganjača, bi bilo
drugače. Pregnati hočemo temo
neznanja, podreti kulturne delavce,
ki ustvarjajo književnost. Narod
mora čitati in se izobraževati.
Naša doba pa je celo podeželska
prosvetna društva balkansko-
zlobno obdavnica, da si ohrani
čim več nezavednih volov, ki
mrmraje ali pa molče prenašajo
udarce.

**4. Republiko Pravice ho-
čemo!** V dobi, ko se v zbornici
zahteva izročitev ministra Pravde
(Pravice) sodišču radi dokazanih
nepoštenih dejanj, v dobi, ko je
enostavna pravica samoodloče-
vanja posameznika in naroda v
državi pogažena v blato, v dobi,
ko se mačehsko deli „enako-
pravnim“ dvojna mera in pre-
vladuje krivica nad posameznikom
in narodom — je naš klic po
pravici zelo upravičen! Streti
hočemo krivico in vse, kar se
ne sklada s svetostjo pravice!

**5. Republiko Svobode, Brat-
stva in Enakosti hočemo!**
Visoka so vrata dvorskih palač,
ali vanje ne moreš drugače kakor
s skrivljeno hrbtnico. V narodu
mora vsplapolati zavest prave
svobode, ki ima seveda tudi svoje
meje, ker drugače bi bila to
anarhija (brezvladje). Naslovi, ki
visoko done, vzgajajo suženjsko

servilnost, ki ni nikdar bila iskrenost
in tudi ne bo. Nezadovoljnost je
sicer priklopela do vrhunca, ali
naša lena suženjska kri kvečjemu
stisne pest (največkrat v žepu!)
in skozi zobe sikne polslušno
kletev. Dvorski pomp in humbug
je napravil razliko in prepade
med stanovni in razdelil ljudi,
rojene iz iste ljubezni, pod istimi
bolečinami, ljudi, ki bodo strohneli
vsi enako — v nižje in višje, v
plemstvo in plebejce, proletarce,
tako zovane „Obere Zehntausend“
in še v druge plasti.

Vsi smo bratje v Kristusu;
vsi smo ljudje z enakimi čustvi
in potrebami, zakaj bi se tedaj
ločili v kaste in razrede! — Ta
servilnost „nižjih“ pred „velikimi“
pa je rodila hinavščino, v treznih
glavah pa odpor. — Težek bo
boj za odstranitev razlik od spodaj
navzgor, zato morajo ponižani in
razžaljeni začeti ta boj in ne
priznati laži umetne razlike človeka
od človeka brata!

Mir in ljubezen vsem!

Aleluja teptanemu narodu!

Roman Bendé.

A. K. (Praga):

Mi smo bili in bomo Slovenci.

(Izv. por. M. Str.)

Ako se ozremo v preteklost, vidimo,
kaj smo bili in kaj naj zopet bomo.
Pri tem pa moramo odložiti vse pred-
sodke, koje so nam naši sosedje,
osobito Nemci in Italijani o Slovanih
vcepili.

Slovani so že v davni dobi v svoji
skupni domovini severno od Karpatov
živeli v svojih državah, od kojih so
osobito znane: zapadno od Podlesja
država Venedov, prednikov Poljakov,
Čehoslovakov in Lužičanov, iztočno
od Podlesja država Antov, prednikov
Velikorosov, Ukrajincev in Belorusov,
ter južno od Podlesja država Slovencev,
prednikov Slovencev, Hrvatov, Srbov
in Bolgarov.

Slovani so se začeli v večjih
množinah v VI. in VII. veku seliti na
jugoiztok Evrope, kjer so vstopili v
zgodovino pod svojim etničnim imenom
„Slovenci“. Od tega narodnega in
državnega imena „Slovenci“ še danes
med ljudstvom živé sledeče variante:

1. „Slovenci“ v Benečiji, Prekmurju,
Macedoniji in v Traciji.
2. „Slovenje“ v Somodjski županiji.
3. „Slovenci“ v Koroški, Stirski,
Kranjski in Primorju.
4. „Slovinci“ v Istri in v Dalmaciji.

Slovenci niso mogli radi prirodne
neprikladnosti nove domovine in vsled
tedajšnjih političnih odnošajev v polnem
obsegu obnoviti svoje slovenske na-
rodne države, koja bi se mogla raz-
prostrati od virov Mure, Drave in
Soče do Jadranskega, Egejskega in

Črnega morja. Tako je se zgodilo, da
je na mesto jedne slovenske narodne
države vzniklo več slovenskih ple-
menskih državnih tvorb, med kojimi
so najvažnejše: Korutanska, Hrvatska,
Srbska in Bolgarska. Na tak način so
poleg narodnega imena „Slovenci“
vznikla plemenska državna imena
„Korutani“, „Hrvati“, „Srbi“ in „Bol-
gari“.

Toda plemena, koje je zgodaj iz-
gubilo svojo politično samostalnost,
je z njo tudi sčasoma izgubilo svoje
plemensko politično ime. Tako so
zapadni Slovenci izgubili svoje ple-
mensko politično ime „Korutani“, ker
so zgodaj izgubili svojo politično
samostalnost, ohranili so si pa etnično
ime „Slovenci“ v varianti „Slovinci“ v
korutanskih deželah: na Koroškem,
Stirskem, Kranjskem in Primorskem.
Ako bi Slovenci stremeli po obnovitvi
svoje države Korutanske, gotovo bi
zopet oživel plemensko politično ime
„Korutani“.

Pri drugih plemenih pa, kakor pri
Hrvatih, koji so si ohranili nekako
politično samostalnost, ter pri Srbih
in Bolgarih, koji so si obnovili svojo
politično neodvisnost, je se zraven
plemenskih političnih imena „Hrvati“,
„Srbi“ in „Bolgari“ dolgo časa rabilo
v književnosti še tudi skupno etnično
ime „Slovenje“, četudi v različnih
variantah, kakor n. pr. „Slovenje“,
„Slovinci“, „Slovinci“, „Slovinci“.

Ako še danes narod govori po
Benečiji, Primorski, Kranjski, Koroški,
Stirski, Prekmurju, Somodjski županiji,
Dalmaciji, Macedoniji in po Traciji
slovenski in ako je še pred več nego
sto leti tudi po onih krajih, koder se
danes govori hrvatski, oziroma srbski
in bolgarski, istotako govoril slovenski,
je to dokaz, da je to v resnici narod
Slovenov, koji ima že po načelu
samoodločbe pravo, da se njegovo
ime „Slovenje“ upošteva ter uvede
zopet v književnost in v javno življenje.

Iz ravno navedenega je dovolj
jasno, da še danes med ljudstvom
živeče starodavno narodno in državno
ime „Slovenje“ že od pamtveka spaja
vse južne Slovence v jedno narodno
celoto, takorekoč v jeden narod v
širšem smislu besede, koji se ni
etnično, pač pa politično razcepil na
Korutane (Slovence), Hrvate, Srbe in
Bolgare.

Po tem takem država Srbov, Hrvatov
in Slovencev v resnici ni drugega
nego deloma obnovljena država Slo-
venov. Ako je temu tako, čemu tedaj
hoteti nasilno ustvariti iz Hrvatov,
Slovencev in Bolgarov narod Srbov,
ko v resnici že eksistuje narod Slo-
venov, kar je treba le še priznati. In
čemu iz Slovencev, Hrvatov, Srbov in
Bolgarov hoteti umetno ustvariti nekak
narod Jugoslovanov, ko je v resnici
že tu od pamtveka narod Slovenov,
kar pa je treba videti, ko se med
narod gre z nezavezanimi očmi.

Šele, ko se popolnoma emancipu-
jemo od kulturnih vplivov Nemcev in
Italijanov ter se brez vsakterih pred-
sodkov približamo k svojemu narodu,
spoznamo dušo in srce njegovo ter
se prepričamo, da smo nekaj iskali
pri tujcih, kar imamo v bogati meri

UREDNIKOVA POŠTA

Gornja Radgona. Preosebno in ni dokazov. Za obrekovanje pa se ne čutim sposobnega. Na to imajo drugi patent. Zdravi! — Drugi. Ptič se v zraku počuti dobro, svinja v guoju, nekateri pa v obrekovanju! — Orožništvo še nima uspeha. Vaša navodila so dala dobro smer! Hvala. — Radenci. Začnemo skoraj. Po osebno danih navodilih glede ustanovitve krajevne republ. organizacije poučite vse, ki se zanimajo! — A. St. Bučevci. Sem doma vedno zjutraj. Kdor pride z ljutomerskim vlakom, me najde. Ako nujno, prosim pismo! — Ljutomer. Pride. Hvala za podatke. Za sedaj le bolj na splošno. — Vsem. Pišite kratko, jedrnat, le na eno stran papirja. Vedno strogo resnično in dostojno. Nikdar ne morem tega dovolj naglašati. To je naše najbolje orožje. Vse neobjavljeno pride, ako že ni v košu.

Lastnik, izdajatelj, glavni in odgovorni urednik: Roman Bendé, novinar. Tisk: Tiskarna Panonija v Gornji Radgoni

Vesele Velikonočne praznike

želi vsem svojim odjemalcem in se priporoča za obilen obisk trgovca Anton Korošec, G. Radgona.

Kar Vi potrebujete, to je Elsafluid. To pravo domače sredstvo, katero precene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.— Lekarnar Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 326, Hrvatska.

Razglas.

Ministrstvo trgovine in industrije je dovolilo občini trg Verzej tri letne

Živinske in kramarske sejme

in sicer se vršijo:

1. na dan 6. maja.
2. na dan 29. septembra (Mihaljev sejem).
3. na dan 30. novembra (Andražev sejem).

Po dolgih letih se bodo od sedaj naprej živinski in kramarski sejmi zopet redno vršili kakor svoječasno in sicer se vrši prvi živinski in kramarski sejem 6. maja 1924. Živinski sejem bo na občinskih tratoah, kramarski sejem pa na glavnem trgu v Verzeju.

Živinski je za govedo, konje, svinje, drobnico, na kramarski sejem pa se lahko pripelje blago vsake vrste, poljski pridelki, perutnina, lončarska roba itd.

Vsi interesi naj obiščejo prvi sejem dne 6. maja.

Županstvo trga Verzej
Franc Seršen, župan.

Priložnostni nakup

Ivan Pfeiler, mesar v Cmureku prodaja svojo hladilno napravo (8.000 do 10.000 kalorij) z amonjakovimi kompresami in reberne cevi (Rippenröhren), generator za led z 22 celicami ter 6HP motor na surovo olje. Cena nizka, franko Mureck.

Več vagonov prvovrstnega vina letnika 1923

je naprodaj po zelo zmerni ceni. Vprašati v upravi Murske Straže.

D.M.C.

predmeti: Aida, Ada, Marija, Herkules, Konkordia, svila in volna za jupere, berlinska volna, svila za šivanje, ter razne druge potrebščine veletrgovina

Perdo Schwarz in drug
ZAGREB, Ilica 45.

Telef. št. 2/56. Brzojavni naslov: Svadrag.

Stavbeno gradivo

cement, apno, strešno lepenko, tesan les za kompletna ostrejša, late in vsakovrstne deske kupite najceneje pri

Anton Jandl, Ljutomer
stavbeno podjetje.

Barvajte piruhe le z

Za-Za-pom-

ni si soseda kar ti povem ako rabiš volneno blago za ženske in sukno za moške obleke, tiskanine (druck) cefir, belo, rujavo ali pisano platno ter sploh kaj manufakturne robe, pojdi kupit v veletrgovino R. Stermecki v Celje kjer mi vsi kupujemo in kjer je največja zaloga in najnižje cene. Trgovci engros cene. Cenihl zastoj.

MALI OGLASI

Stavbeni prostor

z lepim vrtom na najlepšem prostoru tik cerkve v Gornji Radgoni, se takoj prodaja. Vpraša se pri Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10.

Proda se

v Gornji Radgoni št. 86 na glavni cesti dobrodoča gostilna z zraven stoječimi stalmi za tujce-voznike kakor tudi za govejo živino in svinje štalce, vrti, ena njiva in gorice s hišoj vse v dobrem stanu ter blizu 3 orale polne šume. Cena zmerna.

Šivilja,

dobra in zanesljiva, ki razume k malemu posestvu. Ponudbe na upravo lista.

Učenca sprejme

Gustav Slaus, mizarski mojster v Beltincih (Prekmurje).

Zgubil

se je dne 29. marca 1924 en površnik (manti) od Spodnjega Krapja do Verzejskega mosta. Pošteni najditelj naj oglasi najdbo uredništvu „M. Straže“.

Mlin

na več parov, sadonosnik, pašnik, vrt v dobrem stanu, vse zidano na dobrem prometnem kraju se zavoljo starosti po primerni ceni prodaja. 60 vodnih konjskih sil, ki bi se dale izrabiti za druge industrije, za tkalnico platna ali žago. Zanesljivi kupci naj se zglasijo v Pristavi št. 17 pri Ljutomeru.

Strojepisni pouk

daje Hilda Kovač, Maribor, Krekova ul. 6.

Starejšo sobarico

zanesljivo in pridno išče za takoj. Ponudbe na hotel Sterman Ljutomer.

Posamezni pouk

v knjigovodstvu, korespondenci in stenografiji daje Kovač, Maribor, Krekova ul. 6.

Na prodaj

1 dobroohranjen mlatilni mlinski cilinder, 2 m dolg, in večja množina gnoj za gorice ali njive. — Peter Györköcs, mlin v Lutverch

Mlin

za prodati, 2 para kamnov, 1 valjar, na dobri vodi s posevstvom in stanovanjem. Vprašati pri lastniku Matija Koler v Črešnjevcih p. Gornja Radgona.

Učenec

iz poštene hiše se takoj sprejme v trgovini Franc Korošec, Gornja Radgona.

Velika kmetija se prodaja!

Stanovalsko in gospodarsko poslopje zidano in z opeko krito. Zraven spadajo njive, travniki, sadonosniki in gozdovi, vse v najboljšem stanu. — Iz sadonosnika se pridelata letno do 20 polovnjakov pijače. — Gozdovi so polni. — Kupci se naj oglašijo pri

Vincenc-u Korošec v Zg. Voličini
pošta Sv. Lenart v Slovenskih goricah.

Razširjajte „Mursko Stražo“

IVAN KOVAČIČ

Koroška cesta št. 10 MARIBOR nasproti Cirilove tisk. PREJ V RADGONI

Velika zaloga stekla porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. Vse po najnižji ceni. Točna in solidna postrežba

Poskusite in prepričajte se!

Zastoj Zastoj

vedno velika zaloga

traverze, vsakovrstno železje, okovi (bešlegi) in pohištvo, mizarsko, ključavničarsko in razno drugo orodje, črna in pocinkana pločevina (Blech), prave vajcoske motike in sekira, kuhinjska posoda, bakreni in litoželezni kotli, apno, prima portland cement, deske, trstje, strešna lepenka (Dachpappe), ter karbolinej, firnež, razne barve in laki, modra galica, žveplo, rafija, plašči in pnevmatične cevi za kolesa (bicikle). — Vse vrste moka, sol, riž, milo in druga raznovrstna špecerija. — Kupuje vse vrste poljske pridelke po najboljši dnevni ceni

Franc Korošec, Gor. Radgona

OBRTNA BANKA, PODRUŽNICA V LJUTOMERU

Tel. Interurb. št. 2 izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje Rač. ček. št. 12.1726